

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/117/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614206467
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8614206467.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 proti žalovanému: B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, XXX XX T., o zaplatenie 537,45 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 198,50 Eur s 8,15 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 198,50 Eur od 17.06.2014 do zaplatenia a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 01.12.2014 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 537,45 Eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 18,96 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 537,45 Eur odo dňa 22.11.2014 do zaplatenia a trovy konania vo výške 32,- Eur a trovy právneho zastúpenia 106,94 Eur. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že jeho právny predchodca Home Credit Slovakia, a.s, ako veriteľ uzatvoril so žalovaným (ako dlžníkom) dňa 17.01.2013 úverovú zmluvu č. 4301056938, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 598,- Eur. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 24 pravidelných mesačných splátkach po 38,95 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný (dlžník) sa dostal do omeškania s úhradou splátok, bol listom zo dňa 28.05.2014 vyzvaný právnym predchodcom žalobcu (veriteľom) k splateniu celého zostatku úveru pozostávajúceho z nezaplatených splátok, upomienky, zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok a to všetko v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Žalobca s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013 konštatoval, že úverové podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, čím je dodržaná písomná forma ustanovenia o zmluvnej pokute. Uplatnený nárok v zmysle špecifikácie žalobcu pozostáva z istiny 128,57 Eur, úroku vo výške 53,99 Eur, zosplatennej istiny vo výške 283,89 Eur, poistného Bill protection vo výške 13,- Eur, upomienok I a II vo výške 5,- Eur, 24,- Eur a 12,- Eur a zmluvnej pokuty 17,- Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 18,96 Eur a od 22.11.2014 do zaplatenia vo výške 8,15% ročne zo sumy 537,45 Eur. Žalobca svoju aktívnu legitimáciu odôvodnil tým, že predmetná pohľadávka bola na neho postúpená pôvodným veriteľom (Home Credit Slovakia, a.s.) na základe zmluvy zo dňa 28.05.2014.

Žalovaný sa k podanej žalobe písomne nevyjadril. Žaloba s prílohami mu bola doručená na vyjadrenie do vlastných rúk dňa 30.04.2015.

Podľa § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p., rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 537,45 Eur, jedná sa o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), súd na prejednanie veci v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 23.11.2015 o 12.15 hod.. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu od 18.11.2015 od 8.00 hod..

Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu úverovej zmluvy č. 4301056938 zo dňa 17.01.2013 súd zistil, že právny predchodca žalobcu (spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s.) v zastúpení predajcom Ing. M. Q. - COMPACT STUDIO a žalovaný uzavreli úverovú zmluvu na úhradu predajnej ceny tovaru vo výške 598,- Eur (Pra. WMB 50811 a Noteb. X55A zn. BEKO a ASUS), pričom za tovar zaplatil žalovaný v hotovosti 0,- Eur, čím celková výška úveru bola 598,- Eur. Žalovaný mal úver splatiť 24-mi mesačnými splátkami vo výške 38,95 Eur, pričom celková čiastka zaplatená spotrebiteľom bola stanovená na 872,40 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve bola 41,6% a ročná úroková sadzba 34,8%. Dátum prvej splátky bol stanovený na 17.03.2013 a nasledujúce splátky boli splatné do 25. dňa v kalendárnom mesiaci poštovou poukážkou až do lehoty splatnosti 25.02.2015.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad predložených žalobcom súd zistil, že žalovaný zaplatil žalobcovi na splátkach spolu 399,50 Eur.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 27.08.2014 súd zistil, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. (veriteľ) oznámila prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovanému, že pohľadávka zo zmluvy č. 4301056938 bola postúpená na spoločnosť AB 1 B.V. (žalobcu).

Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalovaný je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné (v samotnom názve zmluvy je výslovne uvedené, že ide o "zmluvu o spotrebiteľskom úvere" a aj samotný žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný je spotrebiteľ). Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

Z vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 219,- Eur, z ktorého žalovaný zaplatil spolu 108,84 Eur. Žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok pozostávajúci z istiny 128,57 Eur, úroku vo výške 53,99 Eur, zosplatennej istiny vo výške 283,89 Eur, poistného Bill protection vo výške 13,- Eur, upomienok I a II vo výške 5,- Eur, 24,- Eur a 12,- Eur a zmluvnej pokuty 17,- Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 18,96 Eur a od 22.11.2014 do zaplataenia vo výške 8,15% ročne zo sumy 537,45 Eur. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len v rozsahu nezaplatenej časti istiny a úrokov z omeškania z istiny.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí totiž okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere č. 4301056938 je však možné konštatovať, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere túto náležitosť neobsahuje. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia totiž v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku mesačnej splátky bez špecifikácie - v bode 52). Preto je potrebné zmluvu o úvere č. 4301056938, z ktorej si žalobca uplatňuje žalovaný nárok, považovať podľa § 11 ods.1 písm. a) ZoSÚ za bezúročnú a bez poplatku.

Vo vzťahu k uplatnenému poistnému súd konštatuje, že má pochybnosti o skutočnom oboznámení sa žalovaného (spotrebiteľa) s obsahom poistnej zmluvy a znením Zvláštnych poistných podmienok, pričom priemernému spotrebiteľovi nemusí byť zrejmy ani význam tohto pojmu. Údaje o prijatí súboru poistenia boli súčasťou úverovej zmluvy vopred naformulovanej žalobcom a je možné predpokladať, že žalovaný sa nerozhodol pre uzatvorenie poistnej zmluvy po zvážení istého rizika (navýšenia každej splátky), ale že išlo o podmienku uzatvorenia predmetnej poistnej zmluvy, čo potvrdzuje aj to, že súbor poistenia bol v zmluve označený pomocou výpočtovej techniky. Žalobca nepreukázal, že by žalovaný uzatvoril osobitnú poistnú zmluvu. Súd taktiež nemohol nechať bez povšimnutia to, že vyznačenie poistenia (balíček PREMIUM) je v úverovej zmluve (bod 62 zmluvy) vyznačené drobným písmom (vrátane výšky mesačného poistného) a že v tej istej rovine (tých istých riadkoch písomného vyhotovenia zmluvy) sú uvedené ďalšie ponúkané doplnkové služby, ktoré neboli so žalovaným zmluvne dojednané (dohoda o možnosti zmeny výšky a počtu splátok a dohoda o službe odložené splátky) a pri ktorých je podstatne väčším písmom (cca 3x väčším ako vyznačenie poistenia vrátane uvedenia mesačného poistného) vyznačená suma 0 EUR a 2x slovo NIE. Opticky je tak uvedená skutočnosť spôsobilá prívodiť spotrebiteľovi presvedčenie, že "Doplnkové služby" v jeho prípade nie sú spoplatňované, prípadne ani aktivované.

Žalobca si voči žalovanému uplatnil taktiež nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 17,- eur. Dohoda o nej nie je obsahom samotnej zmluvy, ale bola zakotvená v úverových podmienkach (ÚP) v § 2, hlava 18. Toto ustanovenie je umiestnené na 7. strane úverových podmienok drobným písmom a opticky splýva s ostatnými ustanoveniami. Navyše inkorporačná doložka v samotnej zmluve o úvere, podľa ktorej majú byť úverové podmienky neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, je písaná ešte drobnejším písmom, ktoré je voľným okom ledva čitateľné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/132/2012, sp. zn. 6Co/135/2012 zo dňa 13.06.2013 a sp. zn. 6Co/236/2012 zo dňa 11.06.2013, s ktorých odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožňuje.

V rozsudku sp. zn. 6Co/236/2012 zo dňa 11.06.2013 Krajský súd v Prešove konštatoval, cit.„Odhladiac od nedostatku písomnej formy odvolací súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiat prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju súd uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

K tomuto názoru pristúpil odvolací súd z dôvodu, že práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.) práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porov. rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 135/2012, 21Co 28/2012). (skutočná veľkosť písma „§ 9 Klient má záujem na tom, aby mu v priebehu trvania Zmluvy o RÚL mohla byť zmenená výška súčasného úverového rámca RÚL.“)

Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09.

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.)Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa nestali súčasťou zmluvy ani všeobecné obchodné podmienky. “

Pokiaľ žalobca v žalobe poukázal na dodržanie písomnej formy dohody o zmluvnej pokute s odkazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013, tak dôvodom nepriznania tohto nároku nie je nedodržanie písomnej formy právneho úkonu (neplatnosť podľa § 40 ods. 1 OZ) ale netransparentnosť inkorporačnej doložky a neprehľadné zakotvenie dohody o zmluvnej pokute do textu obchodných podmienok. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11, podľa ktorého cit.: „Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednania zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kedy sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim (zmluva o preprave osôb a pod.)“. Súd si je vedomý toho, že ide o rozhodnutie súdu Českej republiky, ktoré preňho nie je záväzná, avšak vzhľadom na príbuznosť právnych úprav Slovenskej republiky a Českej republiky ako aj skutočnosť, že ide o problematiku týkajúcu sa výkladu komunitárneho práva EÚ (práva na ochranu spotrebiteľa, ktoré je zakotvené v právnych aktoch EÚ záväzných pre všetky členské štáty EÚ), považuje za potrebné aj na tento nález poukazať.

Žalobca si voči žalovanému uplatnil aj nárok na upomienky vo výške 5,- Eur, 24,- Eur a 12,- Eur v zmysle § 1 hlavy 18 úverových podmienok. Výšku náhrady za upomienky ale považuje súd za neprimeranú, pretože nezodpovedá výdavkom na vyhotovenie a zaslanie upomienky. Uvedené ustanovenie úverových podmienok oprávňuje veriteľa k zasielaniu až 2 upomienok mesačne, za ktoré si právny predchodca žalobcu jednostranne (zakotvením v neprehľadnom texte formulárových úverových podmienok) účtuje paušálnu náhradu 5,- Eur a 12,- Eur. Súd takýto postup považuje za umelé a neprimerané navyšovanie sankcií za omeškanie dlžníka (uvedené ustanovenie úverových podmienok pripúšťa aj opakované zasielanie upomienok až 2x za kalendárny mesiac), ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (na doručovanie upomienok je oprávnený len dodávateľ, ktorý toto ustanovenie sám zakomponoval do formulárových úverových podmienok).

Žaloba je tak dôvodná len v časti uplatnenej istiny. Právny predchodca žalobcu poskytol na základe zmluvy o úvere žalovanému sumu 219,- Eur, z čoho žalovaný zaplatil spolu 108,84 Eur. Súd preto ukladá žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 110,16 Eur (219,- Eur mínus 108,84 Eur).

Podľa § 517 ods. 2 OZ k ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.“), ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Aj keď žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok aj pred zosplatnením celého úveru, žalobca si v konaní uplatnil nárok na úroky z omeškania až odo dňa 17.07.2013 (od 17.07.2013 do 19.11.2014 v kvantifikovanej forme a od 20.11.2014 percentuálnym vyjadrením). Vzhľadom na to, že súd nemôže žalobcovi priznať nárok vo vyššom rozsahu, ako sám žalobca žiada (§ 153 ods. 2 O.s.p.), žalobcovi patrí úrok z omeškania až od 17.07.2013 do zaplatenia. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania podľa návrhu žalobcu (t.j. po uplynutí 15-tich dní od odoslania výzvy k splateniu celého úveru - 17.07.2014) bola 0,5%, a preto žalobcovi priznáva úrok z omeškania v rozsahu 8,5% ročne zo sumy 110,16 Eur od 17.07.2013 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 151 O.s.p.. V konaní bol v prevažnej časti úspešný žalovaný, ktorému ale trovy tohto konania nevznikli (v konaní nevykonal žiaden úkon). Preto súd rozhodol, že žalobca (v prevažnej miere neúspešný účastník) nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).